

ĐỀ THI CUỐI HỌC KÌ 2 – ĐỀ 4**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 10****BỘ SÁCH: KẾT NỐI TRI THỨC****Thời gian làm bài: 90 phút****I. ĐỌC HIỂU (6đ)**

Hs đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi kế tiếp:

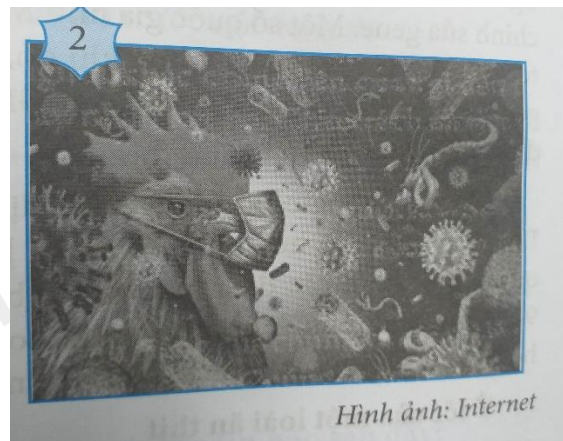
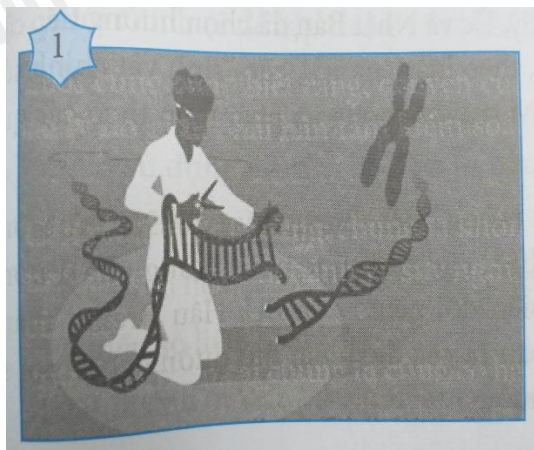
CHỈNH SỬA GENE VẬT NUÔI, THỊT NÀY NUỐT CÓ XUÔI

(Lê My)

Mâm thịt của tương lai sẽ có gì? Trong những hướng nghiên cứu mà giới khoa học dày công theo đuổi bấy lâu nay, thịt lấy từ vật nuôi chỉnh sửa gene là giải pháp gây nhiều tranh cãi dù nó được trao cho một mục đích tốt đẹp: tăng phúc lợi động vật và tốt cho môi trường.

Mỗi năm, hàng triệu con gà bị tiêu hủy sống vì nhiễm virus cúm gia cầm. Vắc xin ngừa cúm gia cầm tuy đã có nhưng vẫn chưa thể bảo vệ hoàn toàn những đàn gà khỏe mạnh, chưa kể virus có thể đột biến và kháng vắc xin. Còn một nguy cơ đáng sợ hơn: virus cúm gia cầm có thể lây sang người và gây thêm ít nhất một đại dịch. Vì vậy, các nhà khoa học đang nghiên cứu một giải pháp lâu bền hơn: chỉnh sửa AND của gia cầm để ngăn virus bám vào tế bào và nhân bản, lợi gà mà cũng lợi người. [...]

Thuận tự nhiên không?

“Chỉnh sửa gene” (gene editing) thường được gộp chung nhóm với “biến đổi gene” (gene modification, GM) – một công nghệ vốn đã gây ồn ào và chia rẽ từ những năm 1990. Ở Mỹ chẳng hạn, hầu hết đậu nành và ngô được canh tác là hàng GM để tối đa hóa sản lượng. Nhưng với liên minh châu Âu (EU), cây trồng lẫn vật nuôi GM hầu như không có “đất sống” vì những quy định nghiêm ngặt do lo ngại những ảnh hưởng ngoài ý muốn lên môi trường và sức khỏe cộng đồng.

Giờ đây, một số nhóm vận động nói rằng chỉnh sửa gene cũng tiềm ẩn những rủi ro tương tự. Tổ chức Greenpeace đã lên tiếng cảnh báo hồi đầu năm 2021: Việc sử dụng các công nghệ chỉnh sửa gene “rất có thể sẽ biến cả thiên nhiên và bản thân chúng ta (thông qua thực phẩm chúng ta ăn) thành một màn thí nghiệm kỹ thuật gene khổng lồ với những hệ quả chưa biết được và có khi chẳng thể nào đảo ngược”.

Trong kỹ thuật GM, gene từ sinh vật này sẽ được chuyển sang sinh vật khác theo ý đồ của người nghiên cứu. Ví dụ ở loại ngô “Bt” có khả năng tự kháng côn trùng nhờ được cấy vật chất di truyền của loài vi khuẩn *Bacillus thuringiensis* vào tế bào ở giai đoạn phôi.

Trong khi đó, chỉnh sửa gene hoạt động trong khuôn khổ gene của sinh vật, không vay mượn bên ngoài. Kỹ thuật mới này cho phép các nhà khoa học thêm,

bớt hoặc thay đổi AND của sinh vật ở những vị trí họ mong muốn. “Ngôi sao” của chỉnh sửa gene là công cụ CRISPR được phát triển vào năm 2012 (hai “mẹ đẻ” của nó đã nhận giải Nobel hóa học năm 2020). Có thể xem CRISPR như một cây kéo ở cấp độ phân tử dùng để cắt tỉa AND.

[...] Tách bạch 2 công nghệ “chỉnh sửa” và “biến đổi” gene có vai trò quan trọng trong việc mở đường cho việc nghiên cứu chỉnh sửa gene vật nuôi. Quan điểm không xếp “vật nuôi chỉnh sửa gene” vào nhóm “sinh vật biến đổi gene” đồng nghĩa với việc gỡ bỏ các quy định vốn dành cho công nghệ GM khỏi các dự án về chỉnh sửa gene. Một số quốc gia như Mỹ, Úc và Nhật Bản đã chọn hướng tiếp cận tương đối “dễ chịu” này. Trong khi đó, theo luật của EU, các “sinh vật chỉnh sửa gene” được đối xử như các sinh vật GM truyền thống và phải tuân theo các quy định nghiêm ngặt hơn.

Khi còn trong cảnh “đồng sàng dị mộng” tiền Brexit năm 2019, Thủ tướng Boris Johnson đã hứa sẽ “giải phóng lĩnh vực sinh học phi thường của Vương quốc Anh khỏi các điều luật chống biến đổi gene” của EU. Hậu Brexit, tháng 9-2021 Chính phủ Anh tuyên bố sẽ soạn ra các điều luật mở đường cho một số hoạt động chỉnh sửa gene trong chăn nuôi

Ý tốt của một loài ăn thịt

Bộ trưởng Môi trường Anh George Eustice cho rằng chỉnh sửa gene làm giảm “mối bận tâm về mặt đạo đức hoặc sinh học” nhiều hơn kỹ thuật GM, và tăng “sự tôn trọng các quy luật của thiên nhiên”. Phe ủng hộ còn tin rằng việc chỉnh sửa gene có thể giải quyết một số vấn đề lớn trong việc tiêu thụ thịt và chăn nuôi hiện nay: thực phẩm lành mạnh hơn, nhu cầu sử dụng kháng sinh thấp hơn và phúc lợi động vật tốt hơn. Lại lấy lũ gà làm ví dụ. Một khi thế giới “chỉnh sửa” thành công những giống gà khỏe mạnh, người chăn nuôi sẽ vứt bớt những nỗi lo dịch bệnh triền miên và sẽ không cần “tắm” cả trại gà trong thuốc kháng

sinh như hiện nay. Khi đó, người tiêu dùng sẽ có những quỳ thịt “sạch” và an toàn hơn, không còn bận tâm về dư lượng thuốc kháng sinh trong thịt gà nữa. Ở một góc nhìn rộng hơn, chúng ta có thể hy vọng giải quyết được vấn đề kháng kháng sinh ở người và vật nuôi, và giảm các bệnh truyền nhiễm từ động vật sang người. [...]

(<https://by.com.vn/5amQW>)

Câu 1: Văn bản cung cấp cho người đọc thông tin về lĩnh vực nào sau đây?

- A. Vận dụng công nghệ tạo ra vaccine
- B. Công nghệ sinh học
- C. Vận dụng công nghệ để cải tạo môi trường
- D. Vận dụng hóa học, công nghệ để phát triển cây trồng

Câu 2: Nhan đề của văn bản cung cấp cho người đọc thông tin nào?

- A. Hiệu quả nghiên cứu
- B. Thông tin chính của toàn văn bản
- C. Nội dung chính sẽ đề cập trong văn bản, thái độ trước nội dung đó
- D. Phạm vi nghiên cứu

Câu 3: Quan điểm của Mỹ và Liên minh Châu Âu (EU) khác nhau như thế nào về “chỉnh sửa gene” và “biến đổi gene”?

- A. Ở Liên minh châu Âu (EU), đậu nành và ngô được canh tác là hàng GM để tối đa hóa sản lượng. Nhưng với Mỹ, cây trồng lẫn vật nuôi GM hầu như không có “đất sống”

B. Ở Mỹ đậu nành và ngô được canh tác là hàng GM để tối đa hóa sản lượng. Nhưng với liên minh châu Âu (EU) Mỹ, cây trồng lẫn vật nuôi GM hầu như không có “đất sống”

C. Mỹ chấp nhận “chỉnh sửa gene” cây trồng và vật nuôi nhưng Liên minh châu Âu (EU) chỉ chấp nhận trong vật nuôi

D. Mỹ chấp nhận “chỉnh sửa gene” trong vật nuôi nhưng Liên minh châu Âu (EU) chỉ chấp nhận trong cây trồng

Câu 4: Dòng nào nói lên kĩ thuật của chỉnh sửa gene (GM)?

A. Gene từ sinh vật này sẽ chuyển sang sinh vật khác theo ý đồ người nghiên cứu

B. Hoạt động trong khuôn khổ bộ gene của sinh vật, không vay mượn bên ngoài

C. Cho phép các nhà khoa học thêm, bớt hoặc thay đổi ADN của sinh vật ở những vị trí họ mong muốn

D. Cả A, B và C

Câu 5: Tác giả dùng phép tu từ nào để nói về kĩ thuật chỉnh sửa gene? Đó là những từ ngữ/ hình ảnh nào?

A. Ẩn dụ: ngôi sao, mẹ đẻ, cây kéo

B. Nhân hóa: mẹ đẻ

C. So sánh: đối xử như các sinh vật GM truyền thống

D. Tất cả các biện pháp tu từ trên

Câu 6: Một số quốc gia như Mỹ, Úc và Nhật Bản đã chọn hướng tiếp cận nào đối với công nghệ về “chỉnh sửa gene” và “biến đổi gene”?

- A. Không xếp “vật nuôi chỉnh sửa gene” vào nhóm “sinh vật biến đổi gene”
- B. Chờ chính phủ Anh soạn ra các điều luật mở đường cho một số hoạt động chỉnh sửa gene trong chăn nuôi
- C. “giải phóng lĩnh vực sinh học phi thường của Vương quốc Anh khỏi các điều luật chống biến đổi gene” của EU.
- D. Các “sinh vật chỉnh sửa gene” được đối xử như các sinh vật GM truyền thống

Câu 7: Tác giả dẫn quan điểm của các quốc gia về “chỉnh sửa gene” và “biến đổi gene” nhằm mục đích gì?

- A. Để trả lời câu hỏi “chỉnh sửa gene” thuận tự nhiên không?
- B. Để độc giả thấy các quốc gia có cái nhìn khác nhau về “chỉnh sửa gene”
- C. Để khẳng định chính phủ Anh rất quan tâm tới vấn đề “chỉnh sửa gene”
- D. Cho thấy quan điểm của Mỹ và EU khác nhau về “chỉnh sửa gene”

Câu 8: Nội dung nào có vai trò quan trọng việc làm rõ vấn đề đã đặt ra ở nhan đề của văn bản?

- A. Sapo
- B. Nội dung mở đầu văn bản
- C. Nội dung Thuận tự nhiên không
- D. Nội dung Ý tốt của một loài ăn thịt

Câu 9: Phân tích vai trò, tác dụng của hai ảnh minh họa trong bài viết (1đ)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Câu 10: Phân tích thái độ, quan điểm, cách thể hiện của tác giả trong đoạn cuối văn bản – Ý tốt của một loài ăn thịt (1đ)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

II. VIẾT (4đ)

Câu 1: Em hãy trình bày thái độ và quan điểm của mình về công nghệ chỉnh sửa gene trên vật nuôi (đoạn văn dài 6-8 dòng) (1đ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Câu 2: Chuyển thông tin ở văn bản đọc sang bản tin infographic trong khuôn khổ một trang giấy thi/ trang giấy A4 (3đ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

-----Hết-----

- Học sinh không được sử dụng tài liệu.
- Giám thị không giải thích gì thêm.

Loigiaihay.com